

ΤΕΕ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΩΣ ΜΟΧΛΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
Εκ μέρους της Ο.Ε. Γ.Ηλιόπουλος – Χ.Τσομπανίδης

1 Φεβρουαρίου 2012

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Η παρούσα ημερίδα πραγματοποιείται με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ), κατόπιν πρότασης του Προέδρου της Δ.Ε.
- Εντάσσεται στο πλαίσιο Εθνικής Πρωτοβουλίας του ΤΕΕ για την Δημιουργία Οδικού Χάρτη για την Βιώσιμη Ανάπτυξη της Χώρας και θα ολοκληρωθεί μαζί με άλλες πρωτοβουλίες σε άλλους τομείς (γεωργία, τουρισμός κλπ) τους επόμενους μήνες.
- Αποτελεί συνέχεια μακρόχρονης σημαντικής δραστηριοποίησης του ΤΕΕ σχετικά με τα γενικότερα θέματα περιβάλλοντος και τα ειδικότερα θέματα ΔΣΑ.
- Θα έχει συνέχεια με περαιτέρω εξειδίκευση τόσο σε συνεργασία με φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (πχ Μνημόνιο Συνεργασίας με Περιφέρεια Αττικής) όσο και μέσω συνεργασιών με παραγωγικούς φορείς

ΓΙΑΤΙ ΠΙΟ ΕΠΙΚΑΙΡΟ ΑΠΟ ΠΟΤΕ;

- Μεταβατική φάση εναρμόνισης με την Οδηγία 2008/98.
- Μεταβατική φάση μετασχηματισμού νέων διοικητικών δομών σχετιζόμενα με τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ).
- Μεταβατική φάση χρηματοδοτικών μηχανισμών – εργαλείων
- Περιορισμένος χρόνος για την αποφυγή προστίμων
- Ασφυκτικά πλαίσια σε πολλές περιοχές όπως Αττική, Πελοπόννησος
- Εισαγωγή Τέλους Ταφής Ανεπεξέργαστων ΑΣΑ 35 euro/tn προσαυξανόμενο κατά 5 euro/tn ετησίως από 1.1.2014 υπέρ πράσινου ταμείου.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

- Ανυπαρξία προγραμμάτων πρόληψης / ελαχιστοποίησης Α.Σ.Α.
- Οι υποδομές Δ.Σ.Α. συνίσταται σχεδόν αποκλειστικά σε ΧΥΤΑ, ΣΜΑ και ΚΔΑΥ, που δεν προσφέρουν καν πλήρη γεωγραφική κάλυψη.
- Πλημμελής λειτουργία και περιβαλλοντική παρακολούθηση πολλών υφιστάμενων υποδομών
- Αδυναμία επέκτασης συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων
- Σχεδόν ανυπαρξία Μονάδων Επεξεργασίας Αποβλήτων
- Δυσκολία ή και ανυπαρξία αγοράς προϊόντων επεξεργασίας
- ΠΕΣΔΑ που χρήζουν επικαιροποίησης βάσει των προβλέψεων της οδηγίας 2008/98.
- Ασαφές ή ανεπαρκές παράπλευρο θεσμικό πλαίσιο (π.χ. ΑΠΕ κ.λπ.)

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (1)

ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΩΣ ΤΩΡΑ

- Στόχος παύσης λειτουργίας όλων των ΧΑΔΑ (31/12/2008)
- Στόχος εκτροπής βιοαποδομήσιμων από ΧΥΤΑ (16/7/2010)
- Στόχοι ανάκτησης ή/και ανακύκλωσης ειδικών ρευμάτων αποβλήτων που διέπονται από ειδικό πλαίσιο (ΑΕΚΚ, Έντυπο Υλικό)
- Στόχος εναρμόνισης του εθνικού δικαίου με το κοινοτικό δίκαιο (για την οδηγία 2008/98 ήταν 12/12/2010)

ΣΤΡΕΒΛΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Καθυστερημένη εναρμόνιση με νέες οδηγίες
- Χρονοβόρο θεσμικό πλαίσιο περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων και απαλλοτριώσεων
- Ανυπαρξία πολιτικής χρήσης γης
- Αναποτελεσματικό πλαίσιο εκπόνησης μελετών και έργων
- Ανεπάρκεια (τεχνική και οικονομική) των ΦΟΔΣΑ , έλλειψη πόρων και αρμοδιοτήτων για την εφαρμογή της πολιτικής σε τοπικό επίπεδο

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (2)

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ

- Έμφαση στην Πρόληψη και την Επαναχρησιμοποίηση , ελαχιστοποίηση περιβαλλοντικού αποτυπώματος
- Ανάπτυξη της διαλογής στην πηγή με έμφαση στο προδιαλεγμένο οργανικό
- Επεξεργασία πριν την ταφή σε οργανώμενους χώρους με αυστηρή τήρηση και έλεγχο των περιβαλλοντικών προδιαγραφών

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ

- Επένδυσες ύψους 2 δις ευρώ για την ολοκληρωμένη διαχείριση ΣΑ
- Εξωστρέφεια σε χώρες εκτός ΕΕ σε βασικές υποδομές ΣΑ
- Αποφυγή προστίμων και περιβαλλοντικής υποβάθμισης με μεγάλο κόστος για τον πολίτη, μείωση κόστους logistics, μείωση κόστους ταφής με την συμμετοχή των πολιτών σε συστήματα Διαλογής στην Πηγή

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

- Δημιουργία 15.000 νέων θέσεων εργασίας (κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία)
- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε υπηρεσίες green logistics με έμφαση στην ανακύκλωση με διαλογή στην πηγή (οργανικό, συσκευασίες)

ΚΡΙΣΙΜΑ ΘΕΜΑΤΑ και ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

(Α) ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Άμεση εναρμόνιση με το κοινοτικό δίκαιο
- Νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και επικαιροποιήσεις ΠΕΣΔΑ
- ΦΟΔΣΑ: εύρος, νομική μορφή, ευελιξία, διαφάνεια
- Τιμολογιακή πολιτική: Εργαλείο για την ορθολογική ΔΣΑ, δίκαιη, κοινωνικά-οικονομικά ανεκτή
- Περιβαλλοντική Αδειοδότηση-Έλεγχος: Άπλη – Ουσιαστική- Γρήγορη, έμφαση στον έλεγχο

ΚΡΙΣΙΜΑ ΘΕΜΑΤΑ και ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

(B) ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

- Ορθολογική κατανομή και αξιοποίηση του ΕΣΠΑ
- Προθυμία τραπεζικού συστήματος – εναλλακτικοί μηχανισμοί;
- Δυνατότητες ανάπτυξης επιχειρηματικότητας

ΚΡΙΣΙΜΑ ΘΕΜΑΤΑ και ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

(Γ) ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

- Οι πολίτες όχι μόνο ως καταναλωτές-παραγωγοί αποβλήτων, αλλά και ως ο πρώτος κρίκος στην αλυσίδα της επιτυχούς και βιώσιμης διαχείρισης ΑΣΑ. Θέσπιση Κινήτρων και αντικινήτρων στους πολίτες.
- Ενίσχυση υποδομών – προγραμμάτων διαλογής στην πηγή
- Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση-ενεργή συμμετοχή

ΚΡΙΣΙΜΑ ΘΕΜΑΤΑ και ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

(Δ) Η ΔΣΑ ΩΣ ΜΟΧΛΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Ρόλος εγχώριου τεχνικού δυναμικού στην υλοποίηση έργων ΔΣΑ
- Απασχόληση στην εφαρμογή συστημάτων ΔΣΑ
- Επενδύσεις – προσέλκυση κεφαλαίων
- Πράσινη ανάπτυξη
- Δευτερογενή οφέλη (ενεργειακό ισοζύγιο)
- Εξωστρέφεια ελληνικών επιχειρήσεων και ανθρώπινου δυναμικού

«Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΩΣ ΜΟΧΛΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ»

Η ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε Γ.Δ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η ΕΕ δημοσίευσε πρόσφατα μελέτη (Νοε 2011) που παρουσιάζει τις θετικές επιπτώσεις στην Πράσινη Ανάπτυξη της πλήρους εφαρμογής των 8 πολιτικών πυλώνων της ΕΕ για την ΔΣΑ

Οι 8 πολιτικές αφορούν τις οδηγίες (2008 Πλαίσιο για τα απόβλητα, 1999 για την Ταφή, 2000 για την Καύση, 2006 Διασυννοριακή Μεταφορά, 2008 Μπαταρίες/Συσσωρευτές, 2000 Οχήματα ΤΚΖ, 2004 Συσκευασία – Απόβλητα, 2002 Ηλεκτρικά και Ηλεκτρονικά)

Επίπτωση	Πλήρης Εφαρμογή των 8 Οδηγιών το 2020	Σχετική Διακύμανση σε σχέση με το σημερινό επίπεδο εφαρμογής των 8 Οδηγιών
Περιβαλλοντική		
Μείωση στην Παραγωγή Αποβλήτων	119 Mt	-4%
Μείωση στην Ταφή και κάυση χωρίς ενεργειακή ανάκτηση	931 Mt	-48%
Αύξηση στην ανάκτηση υλικών	686 Mt	72%
Αύξηση στην ανάκτηση ενέργειας	125 Mt	112%
Μείωση στις εκπομπές CO2	215 Mt	n/a
Οικονομική		
Μείωση στα ΑΜΕΣΑ συνολικά καθαρά έξοδα διαχείρισης ΣΑ	4,9 δις euro	-6%
Μείωση στα ΑΜΕΣΑ + ΕΜΜΕΣΑ συνολικά καθαρά έξοδα διαχείρισης ΣΑ	72 δις euro	-126%
Αύξηση του ετήσιου κύκλου εργασιών στον τομέα της διαχείρισης ΣΑ	42 δις euro	28,80%
Κοινωνική		
Νέες Θέσεις εργασίας (μονιμες) το 2020	404.900	20,80%

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γιώργος Ηλιόπουλος, ΧΜ, Β' Αντιπρόεδρος «Α» ΤΕΕ

Κωνσταντίνος Αραβώσης, ΜΜ, Λέκτορας ΕΜΠ

Θεόδωρος Ζαρμπούτης, ΜΜ

Χριστίνα Θεοχάρη, Δρ. ΠΜ

Αλέξανδρος Κουλίδης, ΧΜ

Χρυσούλα Κούρτελη, Δρ. ΧΜ

Μαρία Λοϊζίδου, ΧΜ, καθ. ΕΜΠ

Δημήτρης Τασιός, ΧΜ, Ομ. Καθ. ΕΜΠ

Χρήστος Τσομπανίδης, ΧΜ

Σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας !

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
Εκ μέρους της Ο.Ε. Γ.Ηλιόπουλος – Χ.Τσομπανίδης

1 Φεβρουαρίου 2012

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε:

- Όλους, όσοι μας τίμησαν εκδηλώνοντας το ενδιαφέρον τους να παρουσιάσουν εισήγηση στην παρούσα ημερίδα
- Όλους, όσοι εκπροσωπώντας φορείς ή υπηρεσίες, αποδέχθηκαν τη συμμετοχή τους στην ημερίδα
- Όλους, όσοι με οποιοδήποτε τρόπο συνέβαλαν στην επιτυχή διοργάνωσή της
- Όλους εσάς που με την παρουσία σας εμπράκτως αποδεικνύετε το ενδιαφέρον σας για το πολύ επίκαιρο αυτό θέμα